

CEMİL KAVUKÇU

DÜŞKAÇIRAN

ÖYKÜ

❤
CAN

3.
BASKI

CEMİL KAVUKÇU
DÜŞKAÇIRAN

Can Yayınları 1940

© 2010, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2010

3. basım: Ocak 2012

Bu kitabın 3. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak resmi: © iStockphoto.com / Peisen Zhao

Kapak baskı: Azra Matbaası

İç baskı ve cilt: Ekosan Matbaası

ISBN 978-975-07-1255-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

www.canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

CEMİL KAVUKÇU
DÜŞKAÇIRAN

ÖYKÜ

Cemil Kavukçu'nun Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Uzak Noktalara Doğru, 1995

Yalnız Uyuyanlar İçin, 1996

Bilinen Bir Sokakta Kaybolmak, 1997

Temmuz Suçlu, 1998

Dönüş, 1998

Dört Duvar Beş Pencere, 1999

Pazar Güneşi, 2000

Gemiler de Ağlarmış, 2001

Başkasının Rüyaları, 2003

Suda Bulanık Oyunlar, 2004

Gamba, 2005

Nolya, 2005

Mimoz'a'da Elli Gram, 2007

Angelacoma'nın Duvarları, 2008

Tasmalı Güvercin, 2009

CEMİL KAVUKÇU, 1951 yılında İnegöl'de doğdu. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Jeofizik Mühendisliği Bölümü'nü bitirdi (1976). Öyküleri, 1980 yılından bu yana çeşitli dergilerde yayımlandı. *Patika* adlı yapıtıyla 1987 yılında Yaşar Nabi Nayır Öykü Ödülü'nü ve 1996 yılında *Uzak Noktalara Doğru* adlı öykü kitabıyla Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, 2009 yılında *Angelacoma'nın Duvarları* adlı anlatısıyla Sedat Simavi Edebiyat Ödülü'nü kazandı.

Ođlum Melih'e

İçindekiler

KAÇAN

İki Nokta Üst Üste	15
Doç	25
İkizler	33
Büyübozan	43
Piyanonun Kırmızı Sesi	53
Ürkek Böcek	61

KOVALAYAN

Düşkaçıran	71
Madenci	75
Gelintavuk	83
Bir Yılbaşı Öyküsü	91

YAKALANAN

Boynuz Bıyıklı Baba	103

KAÇAN

İKİ NOKTA ÜST ÜSTE

“Galatasaray!”

Buyurgan, küçümseyen bir biçimde söylemişti bunu. İyi gününde olsaydı “Galatasaray lütfen,” derdi. Taksiye biner binmez dikiz aynasındaki top namlusu gibi iki siyah gözle bakışları karşılaştığında inmek istemiş, bir gerekçe bulamadığı için de oturduğu yerde kalakalmıştı. Genç sürücünün kaçamak bakışlar attığını hissediyor ama aynaya bakmıyordu. Adam resmen belasını arıyordu. Nerede cins bir taksici varsa ona rastlıyordu. Anadolu'nun bağrından kopup gelmiş bu yiğit delikanlı, arabasına binen her kadın müşteriye *iş çıkar* umuduyla mı bakıyordu? Bu ve bunun gibi *kendini bir bok* sananlardan her şey beklenirdi. Açıkça “Senin derdin ne?” diye sorsa tutulup kalacaktı salak herif. İlk tuzak soru geldi bile:

“Müzik rahatsız ediyor mu?”

“Hayır,” dedi.

Sert bir biçimde söylemişti. Allahtan “abla” dememişti taksi şoförü de, biraz daha gerilmesine neden olmamıştı. “Abla” deyip yılışsaydı, hemen “Sağa çek,” diyecekti. İnerken de kapıyı sertçe çarpacaktı. Bu tür düzey-siz konuşmalardan nefret ediyordu ama hiçbir şeye dayanacak gücü kalmamıştı artık. Hele bu akşam...

Dinlediği abuk sabuk müziğin arka koltukta oturan

müşteriyi rahatsız etmediğini öğrenmesine karşın radyonun sesini neden kısmıştı? Yaranmaya çalışıyordu. Herifte hâlâ bir umut vardı demek ki.

Trafiğin en yoğun olduğu saatler. Adım adım ilerliyorlar. Taksinin camından, tıkanıp kaldıkları ıslık ıslık caddeye, birlikte ilerledikleri otomobilin arka koltuğunda oturan saçları sarıya boyalı şişman kadına bakıyor. Hiçbir şeyden hoşnut olmayan ve olmayacak olan, parasıyla konuşan tapon bir karı. Böylelerine de kul köle olan erkek müsveddeleri vardır... İş parada biter. Gücün varsa, istediğin kadar börek karı ol, tornavida gibi gençleri çevrende pervane edersin... Şu şişman sarışına baksana, diyor sürücüye, bak tam sana göre biri. Sürücüden yeni bir “münasebetsizlik”:

“Keşke yukarıdan gitseydik, bu saatlerde burası tıkanıyor.”

Gitseydin, diyor içinden, sordun da gitme diyen mi oldu.

Camdan kentin akmayan trafiğine bakıyor.

Ne gündü Tanrım, diyor içinden. Evet, ne gündü! O muşmula suratlı kadın ne sanıyordu kendini? Yazarsan, yazarsın. Kolunu sallasan yazara değişiyor artık. Kitabın hakkında iki üç yazı çıktı, haftalık bir dergide abuk sabuk bir röportajın ve düğüne giden mahalle karıları gibi giyinip pozlar verdiğin o iğrenç fotoğrafların yayımlandı diye kendini ne sanıyorsun? Gücün var tabii, basını ve televizyonu arkana alman çocuk oyuncağı senin için.

Ümit de sinir olmuştu. “Şekerciğim,” demişti, “ondan tek bir satır bile okumadığımı ve okumayacağımı sen de biliyorsun ama emir büyük yerden, zilliyi ‘haftanın yazarı’ yapmak zorundayız.”

Ne yazık ki bunu yapmıştık.

Genelde işimize karışmazlar, seçimi bize bırakırlar.

Arada böyle saplamlalar çıkıyor işte. Yayınevi-medya ilişkileri. Yazarımız, moda olduğu üzere Cihangir’de komik bir evde oturuyor. Aslında komik değil de rezil bir ev. Küçük salon tıkuş tıkuş eşya dolu. Bitpazarından alınmış “antik” bir büfe, ahşap heykeller, masklar, sevgilisiyle şiir gibi geceler yaşadığı duruşundan belli olan uzun bir koltuk-kanepa, yerde eski bir kilim. Çalışma odası acemi bir hırsız tarafından talan edilmiş gibi... Masasının üzeri ise tam bir felaket. Ağır ve korkunç bir roman üzerinde çalıştığını gösteren kâğıt yığını, notlar, dergiler, bardaklardan kalmış leke halkaları... “Kusura bakmayın, doğal olsun diye özellikle toplamadım,” derken ve hiç de doğal değildi... Saçlar yapılı, yüzünde belli belirsiz bir makyaj ve uyumsuz bir *sempati* gülücüğü. Parmağında, özel tasarımı olduğunu düşündüğü iri yüzükle küpeleri da tam bir zevksizlik örneği.

Fatih de tam gününü buldu. Konuşacak ne kaldı ki? Dön, diyecek. Israr edecek. Sensiz yapamıyorum falan... Erkeklerin asla olgunlaşamadığı kesin. Kim söylemişse doğru söylemiş. Off, bu konuyu kaç kez konuştular, olmuyor işte, yürütemiyorlar. Fatih, sorunları çözmekten değil, ertelemekten yana. Onun edilgen tavrı, ilişkinin yürümesi için sürekli kendinden bir şeyler vermesi, karşısında ezilmesi, en çok da ona güvenmemesi deli ediyor Ceyda’yı. Son aylarda paranoyaları iyice arttı. Kuruyor, sonra da kurdukları gerçekmiş gibi inanıyor. Söylemez olaydı, bir keresinde Ender’le barda karşılaştıklarını, oturup biraz lafladıklarını anlatmıştı da kıyametler kopmuştu. Ender’e gıcıktı, çünkü onunla ilişkisinin bittiğine bir türlü inanmıyordu. Didiklemiş, sorgulamış, aldatıldığını düşünmüş, Ceyda’yı canından bezdirmişti. Fatih’i seviyordu, o özel biriydi. Ama yorulmuştu artık. Bu ilişkiyi taşıyamayacağını aylar önce anlatmıştı. Fatih onu yor-

makla kalmıyor, tüketiyordu da. “Sana değil, çevrendeki insanlara güvenmiyorum,” diyordu. Bu ne demekti? Nasıl bir mantıktı? Ceyda bir süre ayrı kalalım dediğinde ihanete uğramışçasına yıkılmış, demediğini bırakmamıştı. Oysa Fatih’le birlikteyken hayatına kimse girmemişti. Gereksiz kuşkularla kendini yedi bitirdi Fatih. İki ay önce Ömer’le tanışmıştı. Bugün söyleyecekti Fatih’e. Artık gerçeği görmeliydi.

Ömer’le olan ilişkisi Fatih’le olduğu gibi tutkulu ve yakıcı değil. Hatta olabildiğince sıradan. Sevişmeleri de coşkuz, neredeyse *görev* sınırında. Neden birlikte olduklarını bile bilmiyor, bunu düşünmek istemiyor Ceyda. Onu sevip sevmediğinden de emin değil. Yanındayken güven duyuyor, rahat hissediyor kendini. Ömer soru sormuyor, geçmişini merak etmiyor, kıskanmıyor. Fatih’in tam zıddı. Ceyda’yı çeken de, tanıdığı bütün erkeklerden farklı olması. Başka bir âlemde yaşıyormuş gibi dalgın, bir o kadar da sevecen ve anlayışlı.

Fatih bunu öğrenince çok üzülecek, canı yanacak. Ama artık bilmesi gerek. Son zamanlarda görüşmemek için hep bir engel çıkarmış, telefonda mesafeli konuşmuştu. Hâlâ anlamıyordu. Bu akşam için o kadar ısrar etmişti ki, Ceyda da buluşup her şeyi açıklamaya karar vermişti.

“İnebilir miyim!”

Sağ kaldırıma yanaşıp durdu taksi.

“Buyurun.”

Cüzdanını karıştırdı. Bozuk parası yok.

“Elli lirayı bozabilir misiniz?”

“Bozarız.”

Parasının üstünü aldı, saymadan cüzdanına koydu. Hava serinlemiş, montunu giydi. Yanından geçen gençlerden kılıksız biri laf attı. Arkadaşları güldü. Allah bela-

nızı versin, dedi içinden. Sigarasının yetmeyeceğini düşünerek karşısına çıkan ilk dükkâna girdi. Küçükük bir ekrandan televizyon izleyen adam, ticaretin T'sinden bile anlamayan bu garip yaratık başını kaldırıp bakmadı bile. İzlediği her neyse, yüzünde aptal bir gülüş vardı.

“Pardon,” dedi.

Aslında çıkıp gitmeliydi, sigara alınacak yer mi yoktu. İnsan bazen tutulup kalıyordu. Bu akşamki buluşmada olduğu gibi. Ne gereği vardı oysa, “konuşacak hiçbir şey yok” diyebilirdi, telefonu yüzüne kapatabilirdi. Hiçbirini yapamamıştı. Birlikte oldukları yıllara zarar vermek istemiyordu. Fatih'in de Allah belasını versindi.

“Buyrun efendim.”

Yüzünde hâlâ o salak gülüş var. Karşısında iyi giyimli, alımlı bir kadın gördü ya, kırılıp dökülecek.

“Bir Malboro layt,” dedi sertçe. Satıcıyla göz göze gelmemek için de çantasından çıkardığı cüzdanına yöneltti bakışlarını.

Sigarasını ve parasının üstünü alıp asık bir yüzle çıktı büfeden. Fatih'le buluşacakları Kaktüs'e doğru yürüdü.

Fatih, küçük yuvarlak masaların birinde oturuyordu. Bira bardağı yarıldığını göre geleli epey olmuştu. Ceyda içeriye girince ayağa kalktı. Yorgun görünüyordu ama her zamanki bezgin halinden eser yoktu. Tokalaştılar.

Sandalyeye otururken kavgaya hazır bir sesle “Öf ya, öldüm!” dedi. Çok sevimsiz olduğunun farkındaydı; ama elinden başka türlü davranmak, rol yapmak gelmiyordu. Fatih bir şey demedi. Belki de uymak istemedi. Yine de bir gariplik vardı bunda.

Ses tonunu biraz yumuşatarak, “Trafik yoğundu, biraz geciktim,” dedi. Bu arada çantasından sigara ve çakmağını çıkarıp masaya koymuştu.

“Önemli değil, ben de yeni geldim sayılır.”

Ceyda bira bardağına kaçamak bir bakış attı. Fatih birayı çay gibi, yudum yudum içerdi.

“İçerisi sıcakmış.”

“Montunu çıkar, dışarıda üşürsün.”

Ceyda elinde olmadan gülümsedi. Montunu çıkarıp sandalyenin arkasına astı. Her zaman şakalaştıkları sevimli garson onlara baktı.

“Ne içersin?” dedi Fatih.

“Ben bir kahve alayım.”

“Sütsüz ve şekersiz?” deyip boynunu hafifçe bükererek gülümsedi garson.

“Evet, her zamanki gibi.”

Masadaki sıkıntılı ve gergin durumu sezen garson onları selamlayarak uzaklaştı.

Birayı çok seven Ceyda bu saatte kolay kolay kahve içmezdi. Canının sıkın olduğunu hemen anladı Fatih. Üstünde durmadı. Birasından bir yudum içti. Ceyda sigara paketine uzandı, Fatih de çakmağını aldı. Sigarası yanınca resmi bir biçimde “Sağ ol,” dedi.

“Nasılsın?”

Ceyda, “nasıl olayım” dercesine omuzlarını kaldırdı.

“Yorgun görünüyorsun.”

“Yorgunum, hem de eşekler gibi yorgun. Bir haftadır öyle tempolu çalışıyoruz ki, resmen canım çıktı.”

Masaya kahve fincanını bırakan garsona yapay bir gülümsemeyle teşekkür etti. Ardından hemen yüzünü asarak sevimsiz görünümüne büründü.

“Her şey, herkes üstüme geliyor ya. Bıktım. Böyle giderse bu işi bırakırım.”

Sigarasını küllükte söndürdü. Kahvesinden bir yudum içti.

“Sen nasılsın?”

“Bildiğin gibi,” dedi Fatih.

Şimdi konuya girecek, diye düşündü Ceyda. Oturuş

biçimini değiştirdi. Sandalyesini hafif geriye çekerek bacak bacak üstüne attı. Duygusal söylemleri, acındırmaları, boynu bükük “yetim bakışları” kaldıracak durumda değildi. Böyle buluşmaların da sonu gelmeliydi artık, bir anlamı yoktu. Başkası olsa çoktan kestirip atmıştı da, Fatih’e bunu yapamıyordu. Anlayışlı, duyarlı, incelikli, özel bir insandı. Ne olursa olsun, son nokta konmalıydı bu akşam. Cesaret toplamak için derin bir nefes aldı.

Fatih’in birası bitmişti. Bardağını garsona doğru kaldırdı. Göz göze gelmiş olmalı ki, terbiyeliçe gülümse- di. Fatih buydu işte. Özellikle garsonların karşısında, anlam veremediğı bir biçimde ezikti. Bu konuda tartışmış- lar, bir keresinde kavga bile etmişlerdi.

“Eee,” dedi Ceyda en acımasız tavrını takınarak, “niye buluştuk?”

“Gidiyorum.”

Hiç beklemediğı bir yanıtı bu. Şaşırdı. Kavgaya ha- zır savunma mekanizmaları o anda çöktü. Gözlerini bü- yük büyük açarak baktı Fatih’e.

“Nasıl yani?”

Garson birayı getirip masaya bıraktı.

“Teşekkür ederim,” dedi kibarca. Paketinden bir si- gara çekip yaktı.

“Öyle işte, gidiyorum.”

Birasından küçük bir yudum aldı.

“Benden kurtuluyorsun artık.”

“Saçmalama!” dedi Ceyda. Sesini kontrol edeme- mişti.

“Saçmalamıyorum, istediğın bu değil miydi?”

“Yapma Fatih! Böyle bir şey istemediğimi biliyor- sun.”

“Ne istiyorsun o zaman?”

“Dost ve arkadaş olarak kalmak istiyorum. O kadar çok şey paylaştık ki seninle. Benim için özel birisin, sevi-

yorum seni. Saçma sapan kıskançlıklarınla yoruldu bu ilişki. Dinlendirelim, yeniden başlayalım demiyorum. Ama arkadaş olabiliriz, dost olabiliriz.”

Bu kez birasından büyük bir yudum aldı Fatih.

“Artık hiçbir şey olamayız.”

“Bu kadar katı olma. Yakışmıyor sana.”

“Katı değilim.”

Bir süre konuşmadılar. Ceyda sigara yaktı. Kahvesi olduğu gibi duruyordu.

“Nereye gidiyorsun?”

“Rusya’ya.”

“Rusya’ya mı?” Şaşkın şaşkın Fatih’e baktı. “Rusya da nereden çıktı?”

“Şirket Moskova’da şube açmayı düşünüyor. Fizibilite çalışmaları için de beni görevlendirdiler.”

“Ne kadar kalacaksın?”

“Şimdilik altı aylığına gidiyorum. İş devam ederse oradaki birimin başında ben olacağım. En az üç yıl Moskova’da kalacağım.”

“İşin iş desene, güzel Rus kızlarıyla gününü gün edeceksin.”

Hiçbir şey demeden Ceyda’ya baktı Fatih. Ceyda bakışlarını kaçırdı. Masaya bir sessizlik çöktü.

“Altı ay boyunca hiç gelmeyecek misin?”

“Hayır. İstanbul’dan uzaklaşmak istiyordum. Bu iş çok iyi oldu.”

“Kaçıyorsun yani.”

“Senden mi?”

Bu soru, daha doğrusu soruş biçimi canını yakmıştı Ceyda’nın. Oturduğundan beri Ömer konusuna nasıl gireceğini düşünüyordu ama artık buna gerek kalmamıştı. Başka biri olduğunu biliyordu Fatih. İşin acı yanı, o kadar kıskanç olmasına karşın önemsemiyor, kim olduğunu bile sormuyordu. Onu şimdi gerçekten kaybediyor-

du. Yoksa Ceyda'dan bu kadar uzak kalmayı göze alamaz, böyle bir görevi asla kabul etmezdi. Ama gidiyordu. İçi sızladı. Duygulanmıştı. Gözyaşlarını tutamamaktan korktu. Elini Fatih'in elinin üstüne koydu.

“Bana kırgın mısın?”

“Hayır, neden olayım ki! Bir şeylerin bittiğine bir türlü inanmak istemedim. O kadar ısrarcı davrandım ki... Asıl sen bana kırgın mısın?”

“Değilim canım. Seni çok üzdüm, biliyorum. Asıl kendime kırgınım. Güçsüzüm, doyumsuzum, hırçınım...”

Ağlamaya başladı. Fatih ne yapacağını şaşırılmıştı. Çantasından kâğıt mendil çıkarıp verdi.

“Ceyda, lütfen...”

“Tamam canım,” dedi Ceyda toparlanarak. Kâğıt mendille göz altlarını sildi. “Kusura bakma, son günlerde sinirlerim çok bozuk.”

“Bunun kusuru mu olurmuş?”

“Kimse fark etmedi değil mi?”

“Etmedi, herkes kendi havasında.”

Ceyda'nın eli hâlâ Fatih'in elinin üzerindeydi.

“Gitmeden önce bir akşam Yakup'ta raki-balık yaparız değil mi?”

“Çok isterdim ama zamanım yok Ceyda.”

“Nasıl yani? Hemen yarın mı gidiyorsun?”

“Yarın değil de... Gerçekten zamanım yok.”

“Anladım.”

Ceyda'nın boğazına bir şeyler düğümlenmişti. Yeniden ağlamaktan korktu. Hiçbir şey konuşulmamıştı ama her şey konuşulmuştu.

“Kalkalım mı?”

“Kahven bitmemiş daha.”

“İçemeyeceğim. Çok yorgunum, bir an önce eve gidip uzanmak istiyorum.”

Fatih hesabı ödedi. Kalktılar. Ceyda'nın telefonuna

mesaj uyarısı geldi. Ömer'den olduğunu hemen anladı ama bakmadı.

İstiklal Caddesi'ne çıktılar.

“Bakarsın Moskova'ya ziyaretine gelirim.”

Fatih gülümseyerek baktı Ceyda'ya. Ne “gel” dedi ne de “gelme”.

Taksim'e kadar konuşmadan yürüdüler.

“Buradan bir taksiye binip gideyim.”

“Peki,” dedi Fatih. Ceyda'yı yanaklarından öptü.

“İyi yolculuklar. Moskova'da başarılar. Kendine çok iyi bak.”

“Sağ ol,” dedi Fatih. Taksi uzaklaşırken el salladı.

Ceyda gözlerini yumup başını koltuğa dayadı. Parmaklarını avuç içlerine bastırıp sıkıyordu. Yalancı, diye mırıldandı, yalancı! Ne Moskova'sı, hiçbir yere gitmiyorsun. Beni kendi silahlarınla vurup cezalandırıyorsun. Bir yere gidemezsin sen!

“Efendim?” dedi yaşlı sürücü.

“Sana demiyorum,” dedi Ceyda sertçe.

*Çağdaş öykücülüğümüzün
ustalarından Cemil Kavukçu,
sıradan hayatların ayrıntılarını
unutulmaz öykülere
dönüştürmeye devam ediyor.*

Fotoğraf: Ayhan Özener

Cemil Kavukçu, tam bir öykü ustasıdır; küçücük bir kıvılcımdan tadına doyumaz öyküler çıkarır. *Düşkaçıran*'da da olduğu gibi... Kavukçu, bundan önceki kitaplarında doğup büyüdüğü İnegöl'den yola çıkarak taşra gençliğinin öykülerini, aşklarını, umutlarını taşır okura... Meyhaneleri mesken edinmiş denizcileri, yaşadığı kasabaya sığıp kalmış genç kızları, çocukları... *Düşkaçıran*, Kavukçu'nun kitaplarında bir kırılmaya işaret eden yeni, farklı öykülerden oluşuyor. Bu öyküler gerçek ile gerçeküstü arasında duruyor; öykücülüğümüze fantastik, gotik tatlar getiriyor. İnanılmazı, tedirgin edici düşleri, tuhaf hayvanları, hayaletleri konu ediniyor. *Düşkaçıran* Cemil Kavukçu okurları için yeni lezzetlerin yolunu açıyor.

Kapak resmi: PEISEN ZHAO

ISBN 978-975-07-1255-5

9 789750 712555